

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Wonen en gebiedsontwikkeling

Onderwerp:

Uitvoeringsprogramma Deventer, een veilige haven

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 27-01-2026
Notanummer	: 2026-37
Datum	: 27-01-2026
Programma	: 08 - Meedoen
Portefeuillehouder	: Wethouder De Geest,
Bijlage(n)	: Uitvoeringsprogramma_Deventer_een_veilige_haven_20260113.pdf

Parafering

20-01-2026: Wethouder19-01-2026: Afdelingsmanager Beleid

Samenleving20-01-2026: Teamleider Beleid Bestaanszekerheid

Agendering

* 21-01-2026: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 23-01-2026: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

27-01-2026

B & W d.d.: 27-01-2026

Besluit

1. Het uitvoeringsprogramma 'Deventer, een veilige haven' vast te stellen;
2. De benodigde extra incidentele en structurele middelen te betrekken bij de integrale afweging bij de perspectiefnota 2027.
3. De raadsmededeling vast te stellen
4. De stukken aan te bieden aan de raad.

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Op 15 oktober 2025 heeft de raad de visie 'Deventer, een veilige haven' vastgesteld. Daarmee ligt er een beleidskader voor vluchtelingenopvang en huisvesting. Bij het vaststellen van de visie zijn een motie en amendement aangenomen, waarmee de visie is aangevuld (zie motie 2025-10-15 'Oog voor mentale gezondheid' en amendement 2025-10-15 'Humane opvang vraagt om continu samenspel'). In het uitvoeringsprogramma is de motie verwerkt op basis van de besluitvorming van de vastgestelde visie. Het college beschouwt de motie hiermee als afgedaan.

De visie bevat 3 belangrijke pijlers: 1. humane opvang, 2. iedereen telt en doet mee en 3. taal als basis. Aan de hand van deze pijlers beschrijft het uitvoeringsprogramma wat we nu al doen en waar extra inzet voor nodig is. We gaan ervan uit dat we de visie kunnen realiseren op basis van de huidige beschikbare financiële middelen. Als er middelen wegvallen, geldt dat de visie niet meer (volledig) uitvoerbaar is. Voor een aantal gesubsidieerde activiteiten/ voorzieningen (Stichting Vangnet, Bed, Bad, Brood) geldt bijvoorbeeld dat er (incidentele) middelen beschikbaar zijn gesteld tot en met

2026. Om deze activiteiten te continueren zijn er vanaf 2027 structurele middelen nodig. In het uitvoeringsprogramma wordt ook inzichtelijk gemaakt wat de financiële gevolgen zijn en of het om structurele of incidentele middelen gaat. De besluitvorming over deze extra inzet zal pas later plaatsvinden. Het (nieuwe) college zal hiervoor met een raadsvoorstel komen in het kader van het verwachte nieuwe coalitieakkoord. Het uitvoeringsprogramma wordt dus vastgesteld op basis van de huidige financiële kaders.

Dit uitvoeringsprogramma hangt samen met de evaluatie van het inburgeringskader, dat eind 2025 is vastgesteld. De doelgroep van de visie is echter breder en gaat ook over vluchtelingen zonder verblijfstatus (niet-inburgeraars). In het plan wordt wel verwezen naar de evaluatie voor inburgering, omdat er overlap is in de activiteiten die voor deze doelgroep worden uitgevoerd.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma 'Deventer, een veilige haven' is het voor college en raad inzichtelijk gemaakt welke activiteiten we uitvoeren in het kader van het nieuwe beleidskader 'Deventer, een veilige haven'. Met dit plan kunnen we beter sturen op de uitvoering en ons voorbereiden op toekomstige besluitvorming over extra inzet en/ of continuering na 2026 van bestaande voorzieningen, zoals Bed, Bad, Brood en de begeleiding door Stichting Vangnet. Om de visie uitvoerbaar te houden is het nodig om de middelen die tot en met 2026 beschikbaar zijn gesteld, ook na 2027 (structureel) beschikbaar te stellen.

Kader

- * Visie 'Deventer, een veilige haven' (raadsbesluit 2025-648)
- * Evaluatie inburgeringskader (collegebesluit 2025)
- * Uitgangspuntennotitie vluchtelingenopvang en -huisvesting (raadsbesluit 2025-5)
- * Beleidskader Inburgering (2024)
- * Spreidingswet (2024)
- * Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (2024)
- * Richtlijn tijdelijke bescherming Oekraïne (2022)
- * Huisvestingswet 2014
- * Vreemdelingenwet 2000
- * Uitvoeringsprogramma Meedoen

Betrokken partijen en participatie

Voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma zijn gesprekken gevoerd met collega's, betrokken partijen in de uitvoering en vluchtelingen zelf. Op 8 januari zijn vluchtelingen, uitvoeringsorganisaties, raadsleden (als toehoorder) en andere gemeenten uitgenodigd om het uitvoeringsprogramma aan te vullen op de thema's: 1. samenwerking in de uitvoering, 2. een snelle en goede start en 3. verbinding met bewoners en buurten. In deze bijeenkomst zijn ook vluchtelingen zelf aan het woord gekomen en hebben zij hun ervaringen met Deventer gedeeld. De uitkomst van deze bijeenkomst is verwerkt in het uitvoeringsprogramma.

Toelichting op participatiebeleid

1. Welke ruimte is er voor invloed? Voor het uitvoeringsprogramma zijn gesprekken gevoerd met uitvoeringsorganisaties en vluchtelingen zelf. Tijdens de bijeenkomst van 8 januari konden zij een bijdrage leveren. 2. Welke belangen hebben inwoners bij het project of de beleidsontwikkeling? Zij kunnen als (mede)bewoner of als burens van nieuwkomers of omdat ze dichtbij een

opvanglocatie, maar ook als vrijwilliger (taaldocent, maatje, activiteitenbegeleider etc.) betrokken zijn bij deze doelgroep. Voor de visie is daarom een bewonersonderzoek uitgevoerd, waarbij de resultaten zijn verwerkt in de visie. 3. Hoeveel tijd, geld, capaciteit en expertise is beschikbaar? In het budget dat de raad heeft vastgesteld zijn middelen gereserveerd voor de visie en het uitvoeringsprogramma, o.a. voor participatie/ communicatiedoelinden, zoals het uitvoeren van het bewonersonderzoek. 4. College/raad stemt in met het voorgestelde participatieniveau (trede op de participatieladder) Raadplegen 5. Hoe verhoudt dit participatietraject zich tot andere lopende of toekomstige participatietrajecten? Dezelfde partijen die voor de visie zijn bevraagd, hebben we ook gesproken i.k.v. het uitvoeringsprogramma. Dit is in samenhang met de evaluatie van het inburgeringskader opgepakt.

Argumenten voor en tegen

Voor:

Met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma is de visie vertaald naar actielijnen, waarmee we beter kunnen sturen op de uitvoering.

Tegen:

Om de visie te kunnen realiseren is er dekking nodig vanaf 2027.

Financiële consequenties en dekking

Om de visie uitvoerbaar te houden, zijn er vanaf 2027 structureel middelen nodig voor Stichting Vangnet en Bed, Bad, Brood (inclusief vrouwenopvang). Daarnaast vraagt de extra inzet om de ambities nog beter te kunnen realiseren, om extra incidentele middelen (zie financieel overzicht in het uitvoeringsprogramma). Over deze structurele en incidentele middelen vanaf 2027 moet nog besluitvorming plaatsvinden. Daarvoor komen we later met een raadsvoorstel op basis van het nieuwe coalitieakkoord. Voor een aantal gesubsidieerde activiteiten/ voorzieningen (Stichting Vangnet, Bed, Bad, Brood) geldt bijvoorbeeld dat er alleen (incidenteel) middelen beschikbaar zijn gesteld tot en met 2026. Dit wordt betrokken bij de brede afwegingen in het kader van de perspectiefnota.

Openbaarmaking en communicatie

De stukken worden openbaar gemaakt nadat het uitvoeringsprogramma definitief is vastgesteld door B&W.

Aanpak en uitvoering

Nadat het uitvoeringsprogramma is vastgesteld gaan we in gesprek met de uitvoeringsorganisaties en kunnen we beter sturen op beoogde resultaten. Daarnaast kunnen we dan bespreken waar extra inzet nodig is en hoe we dit gaan meenemen in de besluitvorming.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Uitvoeringsprogramma Deventer, een veilige haven		
Nummer	2026-37	Portefeuillehouder	Wethouder De Geest,
Team	DEV-PRO-WG	Datum	27-01-2026

Inleiding

Met deze raadsmededeling informeren we uw raad over het uitvoeringsprogramma 'Deventer, een veilige haven' dat door het college is vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma is een vertaling van de visie 'Deventer, een veilige haven', het beleidskader voor vluchtelingenopvang en huisvesting. De raad heeft deze visie op 15 oktober 2025 vastgesteld. Bij het vaststellen van de visie zijn een motie en amendement aangenomen, waarmee de visie is aangevuld (zie motie 2025-10-15 'Oog voor mentale gezondheid' en amendement 2025-10-15 'Humane opvang vraagt om continu samenspel'). In het uitvoeringsprogramma is de motie verwerkt op basis van de besluitvorming van de vastgesteld visie. Het college beschouwt de motie hiermee als afgedaan.

Kader

- * Visie 'Deventer, een veilige haven' (raadsbesluit 2025-648)
- * Evaluatie inburgeringskader (collegebesluit 2025)
- * Uitgangspuntennotitie vluchtelingen opvang en huisvesting (raadsbesluit 2025-5)
- * Beleidskader Inburgering (2024)
- * Spreidingswet (2024)
- * Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (2024)
- * Richtlijn tijdelijke bescherming Oekraïne (2022)
- * Huisvestingswet 2014
- * Vreemdelingenwet 2000
- * Uitvoeringsprogramma Meedoen

Kern van de boodschap

Met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma 'Deventer, een veilige haven' is het voor college en raad inzichtelijk gemaakt welke activiteiten we uitvoeren in het kader van het nieuwe beleidskader 'Deventer, een veilige haven'. Met dit plan kunnen we beter sturen op de uitvoering en ons voorbereiden op toekomstige besluitvorming over extra inzet en/ of continuering na 2026 van bestaande voorzieningen, zoals Bed, Bad, Brood en de begeleiding door Stichting Vangnet. Om de visie uitvoerbaar te houden is het nodig om de middelen die tot en met 2026 beschikbaar zijn gesteld, ook na 2027 (structureel) beschikbaar te stellen.

Nadere toelichting

De visie bevat 3 belangrijke pijlers: 1. humane opvang, 2. iedereen telt en doet mee en 3. taal als basis. Aan de hand van deze pijlers beschrijft het uitvoeringsprogramma wat we nu al doen en waar extra inzet voor nodig is. We gaan ervan uit dat we de visie kunnen realiseren op basis van de huidige beschikbare financiële middelen. Als er middelen wegvallen, geldt dat de visie niet meer (volledig) uitvoerbaar is. Voor een aantal gesubsidieerde activiteiten/ voorzieningen (Stichting Vangnet, Bed, Bad, Brood) geldt bijvoorbeeld dat er (incidentele) middelen beschikbaar zijn gesteld tot en met 2026. Om deze activiteiten te continueren zijn er vanaf 2027 structurele middelen nodig. In het uitvoeringsprogramma wordt ook inzichtelijk gemaakt wat de financiële gevolgen zijn en of het om structurele of incidentele middelen gaat. De besluitvorming over deze extra inzet zal pas later plaatsvinden. Het (nieuwe) college zal hiervoor met een raadsvoorstel komen in het kader van het verwachte nieuwe coalitieakkoord. Het uitvoeringsprogramma wordt dus vastgesteld op basis van de huidige financiële kaders.

Dit uitvoeringsprogramma hangt samen met de evaluatie van het inburgeringskader, dat eind 2025 is vastgesteld. De doelgroep van de visie is echter breder en gaat ook over vluchtelingen zonder verblijfstatus (niet-inburgeraars). In het plan wordt wel verwezen naar de evaluatie voor inburgering, omdat er overlap is in de activiteiten die voor deze doelgroep worden uitgevoerd.

Voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma zijn gesprekken gevoerd met collega's, betrokken partijen in de uitvoering en vluchtelingen zelf. Op 8 januari zijn vluchtelingen, uitvoeringsorganisaties, raadsleden (als toehoorder) en andere gemeenten uitgenodigd om het uitvoeringsprogramma aan te vullen op de thema's: 1. samenwerking in de uitvoering, 2. een snelle en goede start en 3. verbinding met bewoners en buurten. In deze bijeenkomst zijn ook vluchtelingen zelf aan het woord gekomen en hebben zij hun ervaringen met Deventer gedeeld. De uitkomst van deze bijeenkomst is verwerkt in het uitvoeringsprogramma.

Uitvoeringsprogramma

‘Deventer, een veilige haven’

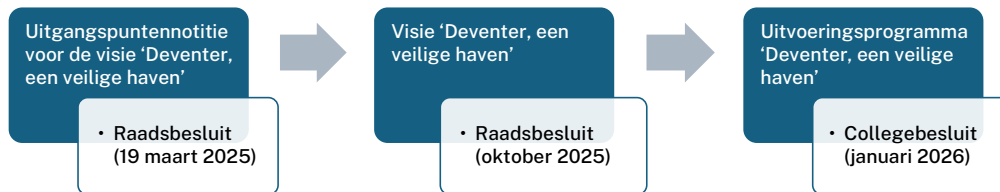
Uitwerking van de Visie ‘Deventer, een veilige haven’, oktober 2025

Deventer | Januari 2026

Inhoud

Hoofdstuk 1	Van visie naar uitvoering	3
Hoofdstuk 2	Uitgangspunten en actielijnen	7
Bijlage 1	Bijeenkomst over uitvoeringsprogramma, 08-01-2026	16

De visie 'Deventer, een veilige haven (vastgesteld op 15-10-2025) is het beleidskader van dit uitvoeringsprogramma. We hebben daarbij de volgende route gevolgd:

Onze ambitie is in de visie als volgt verwoord:

“Deventer is en blijft een gastvrije Hanzestad waar iedereen zich thuis voelt, mee kan doen en zichzelf kan zijn. We nemen hierin onze verantwoordelijkheid en we vinden het belangrijk om op humane wijze vluchtelingen op te vangen en bescherming te bieden. Nieuwkomers zijn medebewoners die Deventer kunnen verrijken. Elk mens verdient gelijkwaardigheid en respect[...]

De gemeente Deventer wil een veilige haven zijn. We bieden bescherming en perspectief en zien vluchtelingen als kans voor en verrijking van onze samenleving, ongeacht de uitdagingen die er ook zijn. De Deventer traditie van ‘noaberschap’ is een ‘verbindende kracht’, die we behouden en versterken.”

In het kader van deze visie zetten we in op voldoende en humane opvang, passende huisvesting en daarbij behorende voorzieningen. Zoals in de visie beschreven zien wij het vraagstuk in samenhang met verschillende beleidsterreinen zoals inburgering, werk en inkomen, wonen, meedoen, onderwijs, economie, zorg en welzijn. In onze afwegingen voor (nieuwe) opvanglocaties, huisvesting en integratie houden wij rekening met draagkracht en draagvlak in wijken en dorpen, en weten we dat we soms lastige besluiten moeten nemen. Communicatie, participatie en goede voorlichting spelen een cruciale rol bij het creëren van draagvlak. We streven ernaar om bewoners zo goed mogelijk te informeren en betrekken. Dit is ook wat de raad heeft gevraagd bij de besluitvorming van de visie.

De visie is uitgewerkt aan de hand van 3 pijlers:

- Humane opvang
- Iedereen telt en doet mee
- Taal als basis

Onder deze pijlers zijn diverse uitgangspunten benoemd. Deze uitgangspunten worden in het volgende hoofdstuk kort beschreven en vertaald naar actielijnen. Dit zijn actielijnen, die we al in gang hebben gezet en actielijnen die nog extra inzet vragen. Zoals in de visie is beschreven kijken we naar kansen, maar zien we ook

uitdagingen. Dat kunnen internationale ontwikkelingen zijn (zoals oorlog en geweld), maar ook nieuwe wetgeving en bezuinigingen. We beschrijven wat dit betekent voor de uitvoering. Daarbij moeten we ook uitgaan van onzekerheden, zoals de besluitvorming over de nieuwe landelijke asielwetgeving en het Europees Asiel- en Migratiepact¹. Dit kan drastische gevolgen hebben voor de asielprocedure en huisvesting van statushouders. Voor woningcorporaties kan het verboden worden om voorrang te geven aan statushouders.

We willen een gastvrije stad zijn waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen. Uit bewonersonderzoek blijkt dat er zorgen zijn over o.a. het woningtekort, integratie en veiligheid. We houden rekening met deze zorgen. Hoe kunnen we de verbinding tussen nieuwkomers en bewoners versterken?

We vertalen de visie naar actielijnen, waarbij we ons ervan bewust zijn dat dit (soms) meer vraagt van de gemeente en uitvoeringspartners en er dus extra middelen voor nodig zijn. We laten zien wat we nu al doen en waar extra inzet en middelen nodig zijn om de ambities te realiseren. We maken in opdracht van de raad (motie) ook inzichtelijk wat de mogelijkheden zijn in het verbeteren van mentale gezondheid.

Wat doen we al?

We doen al veel in Deventer en daarom zien we de ambitie en uitgangspunten dan ook als versterking van waar we al mee bezig zijn. We realiseren ons daarbij ook dat rollen en verantwoordelijkheden ergens anders kunnen liggen, zoals bij het Rijk of het COA. We zijn hier afhankelijk van, maar we kunnen wel kijken waar we met COA en andere partijen afspraken over kunnen maken.

Waar is extra inzet nodig?

We doen dus al veel in het realiseren van de visie, maar op sommige punten kunnen we meer doen. In het voorstel voor extra inzet beschrijven we drie speerpunten per pijler, waarvoor nu nog geen ruimte is in de begroting. We zien het daarom als extra inzet waar extra financiële middelen voor nodig zijn. Dit wordt later uitgewerkt in een raadsvoorstel (of het wordt onderdeel van het nieuwe coalitieakkoord). We gaan er dus vanuit dat de raad hier later een besluit over neemt.

Samenwerking in de uitvoering (aangevuld o.b.v. bijeenkomst)

Met onze uitvoeringspartners maken we afspraken die we vastleggen in subsidies of overeenkomsten. Voor het uitvoeringsprogramma zijn we met onze partners in gesprek gegaan over wat de uitvoering vraagt en waar de samenwerking kan worden versterkt.

1 De “nieuwe asielwet” verwijst naar een reeks Nederlandse wetsvoorstellen, zoals de Asielnoodmaatregelenwet en de Wet invoering tweestatusstelsel, die als doel hebben het asielbeleid te verscherpen en de instroom te beperken. De belangrijkste wijzigingen omvatten onder andere een kortere duur van tijdelijke verblijfsvergunningen (maximaal 3 jaar), strengere regels voor gezinshereniging en beperkingen op herhaalde asielaanvragen. De Eerste Kamer moet hierover nog een besluit nemen en dit moet worden afgestemd op de nieuwe Europese asielregelgeving. Vanaf 12 juni 2026 gaan nieuwe asielregels gelden in de Europese Unie (EU). Zo moeten er strengere controles aan de buitengrenzen komen, snellere asielprocedures en beperkingen voor asielzoekers om door te reizen naar andere EU-landen om daar asiel aan te vragen. De nieuwe regels zijn het gevolg van het Europees Asiel- en Migratiepact met als doel om de instroom van migranten te beperken en migratie beter te beheersen.

Bijeenkomst over het uitvoeringsprogramma

Op 8 januari 2026 vond de bijeenkomst over het uitvoeringsprogramma plaats, waarin uitvoeringspartners en vluchtelingen hun kennis en ervaring met elkaar hebben gedeeld. In werksessies zijn de deelnemers in gesprek gegaan aan de hand van 3 thema's:

1. Samenwerking in de uitvoering
2. Een snelle en goede start
3. Verbinding met bewoners en buurten

De korte lijntjes en de samenwerking in Deventer worden door de organisaties gezien als een belangrijke succesfactor. De behoefte is groot om elkaar te blijven ontmoeten en het netwerk te verbreden naar andere organisaties en voorzieningen. Er is behoefte aan themabijeenkomsten, bijv. met ondernemers en vrijwilligersorganisaties: een marktplaats waar vraag en aanbod bij elkaar komt. Ontmoeting helpt bij de integratie; door elkaar te leren kennen kan meer begrip en verbinding ontstaan. Ook naar bewoners toe is dat heel belangrijk: de deuren openstellen werkt goed, is de ervaring van stichting Vangnet en het COA. Vluchtelingen willen heel graag in contact komen met bewoners. Nederlanders leren kennen helpt hen enorm bij het leren van de taal en de integratie.

De doorstroom van vluchtelingen naar werk, een leer-werktraject of doorlopende leerlijn, met ruimte voor maatwerk en een gedifferentieerd aanbod, is heel belangrijk. Dat begint ook met elkaar weten te vinden en door in contact te komen met andere partners, zoals werkgevers, vrijwilligersorganisaties, buurthuizen en (sport)verenigingen. Er valt winst te behalen door de netwerken en organisaties die er al zijn in de wijken te verbinden aan deze opgave. De aanwezigheid van woningcorporaties bij deze bijeenkomst werd gezien als meerwaarde. De verbinding van woningcorporaties met de vrijwilligersorganisaties (zoals Buddy to buddy, stichting Present) is belangrijk. Zodra statushouders een woning krijgen toegewezen, kunnen de nieuwe bewoners hierover worden geïnformeerd.

De bijeenkomsten in het kader van 'Deventer, een veilige haven' worden gezien als zeer waardevol. Organisaties hebben aan de gemeente gevraagd om dit voort te zetten en te verbreden naar andere partners. Onze werkprocessen en samenwerkingsverbanden zijn bepalend voor het behalen van onze doelen. Dat begint met elkaar ontmoeten en beter leren kennen. Daarnaast zetten instellingen hun deuren graag open om bewoners in contact te brengen met vluchtelingen, waardoor er meer begrip kan ontstaan. Daarmee kan ook meer bereikt worden in het creëren van draagvlak en verbinding in wijken. Deze verantwoordelijkheid wordt ook gevoeld door de organisaties. Maatschappelijke weerstand en het politieke klimaat zijn bedreigingen voor een succesvolle integratie.

Nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma was het nog onbekend welke besluiten worden genomen over bijvoorbeeld de nieuwe asielwetgeving. Daarnaast

is er een flinke bezuiniging doorgezet op de taken van Vluchtelingenwerk (o.a. op de ondersteuning bij gezinshereniging). Het lijkt erop dat Vluchtelingenwerk op het azc in Schalkhaar gevestigd blijft. Voorgaande kan gevolgen hebben voor de uitvoering, waarover we de raad apart informeren als hierover meer duidelijkheid is. Daarnaast kan de druk op de opvang voor vluchtelingen toe- of afnemen, afhankelijk van internationale ontwikkelingen, nieuw Europees/ nationaal beleid, maar ook van regionale samenwerking in de uitvoering van de Spreidingswet.

Hoofdstuk 2

Uitgangspunten en actielijnen

In dit hoofdstuk beschrijven we in het kort de uitgangspunten zoals opgenomen in de visie. We beschrijven wat we nu al doen en waar we met onze uitvoeringspartners afspraken over hebben gemaakt. Tot slot beschrijven we waar we extra op willen inzetten. Het voorstel voor extra inzet vraagt meer van de gemeente en uitvoeringspartners in de vorm van capaciteit of middelen. Aan het eind van dit hoofdstuk maken we dit inzichtelijk aan de hand van indicatieve cijfers. Als we hiervoor kiezen zal het financieel kader samen met de partijen moeten worden uitgewerkt, waarover de raad later kan besluiten.

Pijler 1: Humane opvang

De uitgangspunten

- We zorgen voor humane opvang en voldoen op z'n minst aan de taakstelling huisvesting statushouders en inspanningsverplichting voor asielzoekers.
- We maken prestatieafspraken met de woningcorporaties over de taakstelling voor huisvesting statushouders en zoeken naar creatieve oplossingen.
- Bij de opgave van (nood)opvang en huisvesting houden we rekening met draagvlak en draagkracht en informeren en betrekken we bewoners.
- We blijven voldoen aan de inspanningsverplichting voor Oekraïners en gaan ervan uit dat deze opvang voorlopig nodig blijft.
- We geven de voorkeur aan structurele/ toekomstbestendige opvanglocaties die ook ingezet kunnen worden voor andere doelgroepen.
- We zijn flexibel en beschikbaar als tijdelijke (crisis)noodopvang nodig is.
- We houden de Bed, Bad, Brood (BBB) voorziening in stand, ook voor vrouwen.

Wat doen we al?

- Als het gaat om asielzoekers en Oekraïners voldoen we (vrijwel) volledig aan de inspanningsverplichting. We staan ervoor open om deze inspanning te vergroten als dit van ons gevraagd wordt. Dit doen we bijvoorbeeld als het gaat om de opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) en de (crisis) noodopvang.

- We maken prestatieafspraken met de woningcorporaties en zoeken naar creatieve oplossingen om aan de taakstelling voor huisvesting statushouders te voldoen. We blijven hierop inzetten zolang de wetgeving hierop niet wijzigt.
- We zijn met COA in gesprek om statushouders op het azc in Schalkhaar te koppelen aan Deventer, zodat ze sneller kunnen starten met inburgeren. Dat helpt ook bij het verbonden voelen met Deventer en bij de integratie.
- We zien dat vooral (alleenstaande) jonge vluchtelingen kwetsbaar zijn en bespreken binnen het jeugdnetwerk (ketenpartners jeugd en veiligheid) en met NIDOS ook op bestuurlijk niveau wat we kunnen doen om hen zo goed mogelijk te begeleiden.
- Het ziet er voorlopig niet naar uit dat er een eind komt aan de oorlog in Oekraïne en inmiddels verblijven mensen (gezinnen) hier vaak al jaren. We wachten de landelijke richtlijnen af, maar gaan ervan uit dat voor een groot deel van de Oekraïners structurele opvang of huisvesting nodig is.
- Bij huidige en nieuwe opvanglocaties zetten we in op het informeren en betrekken van bewoners in overleg met het COA en het NIDOS. We bespreken met hen hoe we bewoners(commissies) naast de reguliere overleggen nog beter kunnen betrekken, mogelijk middels samenwerkingsafspraken tussen omwonenden, COA/ NIDOS, gemeente en politie. De primaire verantwoordelijkheid ligt bij COA en NIDOS.

Voorstel voor extra inzet

1. We gaan de haalbaarheid onderzoeken van een structurele, toekomstbestendige opvanglocatie, die kan worden ingezet voor meerdere doelgroepen.
2. We zetten in op een overeenkomst met COA, gemeente en bewoners, waarin we afspraken opnemen over o.a. het oppakken van signalen en (buurt) initiatieven.
3. Bed Bad Brood is een belangrijke voorziening in Deventer waar tot 2027 middelen voor zijn gereserveerd. Zoals in de visie is opgenomen, zien we BBB als een structurele voorziening, waarvoor structurele middelen nodig zijn.
4. We zien een groeiende vraag naar opvang voor vrouwen, die nu niet bij BBB terecht kunnen. Dit is onwenselijk en maakt deze vrouwen kwetsbaar. Conform de visie willen we verkennen of een uitbreiding van deze voorziening voor vrouwen mogelijk is.

Pijler 2: Iedereen telt en doet mee

De uitgangspunten

- We investeren in een snelle start, welkom en ontvangst, ontmoeting en maatwerk, passend bij talenten. Elke nieuwkomer start zo snel mogelijk aan een activiteit.
- We gaan samen met de partners inzetten op het arbeidspotentieel en de talenten van nieuwkomers.
- Door te investeren in inburgering, vooral in een vroege start, zetten we in op een goede toekomst voor nieuwkomers.
- We passen maatwerk toe bij jonge statushouders (12-23 jaar) en zorgen voor de juiste begeleiding bij het vinden van huisvesting, onderwijs, welzijn en werk.

Wat doen we al?

- Met de Meedoenbalie i.s.m. Deventer Doet kunnen vluchtelingen op het azc zo snel mogelijk worden begeleid naar een activiteit. Omdat vrouwen niet gemakkelijk over de (letterlijke) drempel van de Meedoenbalie stappen, is er voor vrouwen een apart inloopmoment gekomen. De Meedoenbalie is de eerste belangrijke stap voor meedoen in de samenleving.
- KonnecteD heeft de taak om een groot deel van de statushouders en Oekraïners te begeleiden naar werk. Het is dan ook belangrijk om zicht te hebben op de werkgevers(branche) en de bereidheid om vluchtelingen in te zetten of welke drempels zij ervaren. We zetten hiervoor ook het Deventer Ontwikkel Kwartier in.
- Nu Oekraïners waarschijnlijk langer in Nederland blijven is het de vraag of er meer nodig is, bijvoorbeeld in de vorm van participatie en taalonderwijs. We blijven deze ontwikkeling in de gaten houden, in samenhang met de nieuwe richtlijnen.
- Onze maatschappelijke voorzieningen (buurthuizen, sportverenigingen, culturele instellingen, bibliotheken, scholen etc.) zijn voor iedereen beschikbaar en toegankelijk. We kijken samen met de vrijwilligersorganisaties hoe we ervoor zorgen dat vluchtelingen onze voorzieningen en de activiteiten weten te vinden.
- Voor statushouders geldt een wettelijk verplicht inburgeringstraject dat wordt uitgevoerd door verschillende organisaties. Met de Brede Startklas (BSK) zetten we in op een snelle start. Tijdens de brede intake (10 weken) kunnen mensen alvast kennis maken met Deventer, werken aan studievaardigheden, motivatie en participatie en het opbouwen van een netwerk. Een deel van de inburgeraars volgt een duaal traject bij KonnecteD, gericht op werk.

Voorstel voor extra inzet

1. We gaan KonnecteD en DOK de mogelijkheid geven om asielzoekers (naast statushouders en Oekraïners) structureel te begeleiden naar werk. We denken o.a. aan arbeidsmarkt- of jobcoaches die asielzoekers kunnen begeleiden op de werkvloer, waarmee ook werkgevers ondersteund worden. We denken ook aan het beter matchen van werkgevers en vluchtelingen (bijv. in netwerkbijeenkomsten).
2. Stichting Vangnet is een belangrijke partij in de brede opgave voor (woon) begeleiding, participatie/ activatie en taal, die we permanent een plek willen geven in Deventer. Daarom zijn we nu al bezig met het zorgen voor permanente huisvesting. Door de begeleiding aan kwetsbare groepen, waaronder jongeren, kunnen op de lange termijn veel kosten worden bespaard. Dat blijkt ook uit het onderzoek van bureau Rode Wouw naar de financiële impact van Stichting Vangnet (voorheen Stichting Jongerenet, 2021). We willen hier na 2026 structureel budget voor reserveren.
3. Voor kinderen/ jongeren is het heel belangrijk om deel te nemen aan activiteiten en gebruik te maken van onze voorzieningen (sportverenigingen, buurthuizen en culturele instellingen). Welzijns- en jongerenwerk en het jeugdnetwerk (ook politie, toezicht en handhaving) kunnen deze kinderen/ jongeren en hun ouders beter bereiken met de juiste culturele competenties. Meer inzet is nodig. Zie ook pijler 3.

Pijler 3: Taal als basis

De uitgangspunten

- Door taal ontstaat verbinding en kunnen mensen zich meer thuis en veilig voelen.
- Het leren van de Nederlandse taal op het hoogst haalbaar niveau is het uitgangspunt, maar met ruimte voor maatwerk als iemand bijv. een baan heeft.
- We blijven investeren in taalonderwijs voor jonge asielzoekers (2-4 jaar). We zetten in op een doorgaande lijn van taalonderwijs naar regulier onderwijs.

Wat doen we al?

- Om tot het hoogst haalbare taalniveau te komen, is alleen taallessen niet voldoende. De mogelijkheid hebben om de taal te oefenen in de praktijk via ontmoeting, werk en activiteiten is minstens zo belangrijk. Daarom is de combinatie van

formeel taalonderwijs en informeel taalcontact, ook na de inburgering, heel belangrijk. Diverse organisaties bieden activiteiten aan die gericht zijn op het leren van de taal, zoals de bibliotheek, Taalhuis, Rechttop, Stichting Vangnet, etc.

- Iedereen die moet inburgeren, volgt een van de volgende 3 routes: de B1-route, de Zelfredzaamheidsroute (Z-route) of de Onderwijsroute (O-route). Tijdens de brede intake (bij de start/ parallel met de BSK) wordt bekeken welke route het best bij iemand past. Dit wordt formeel vastgelegd. Een leer-werktraject is geen vervanging van één van de routes, maar kan wel parallel lopen met de inburgering.
- De bibliotheek biedt een laagdrempelig aanbod voor (digitale) taalvaardigheden en informatie over hoe je in Nederland dingen kunt regelen (paspoort, toeslagen, etc.). Inburgeraars kunnen gebruik maken van het taalaanbod van Vluchtelingenwerk, de bibliotheek en andere vrijwilligersorganisaties. Buddy to buddy en Match & Connect biedt maatjes voor statushouders en asielzoekers.
- Kinderen/ jongeren gaan automatisch naar school als zij Nederland binnenkomen. De scholen worden grotendeels bekostigd door het Rijk en we maken afspraken met het onderwijs over de doorgaande lijn en doorstroming naar regulier onderwijs. Waar we kunnen halen we drempels weg om deze doorgaande lijn te versterken.

Voorstel voor extra inzet

1. Vanwege hun (vlucht)achtergrond dreigen in het bijzonder alleenstaande minderjarige vluchtelingen uit het reguliere (onderwijs)systeem te vallen. Voor een deel van hen geldt dat doorstroming naar werk beter werkt. Een goede begeleiding is cruciaal. Dit wordt in samenhang met (de evaluatie van) inburgering verder verkend.
2. Ook voor werkgevers is taal een belangrijke vereiste en succesfactor. We kunnen in Deventer meer inzetten op (vak)taalonderwijs op de werkvloer. Het nieuwe Regionale Werkcentrum biedt daarbij kansen om dit op te pakken.
3. Er zijn ook kinderen/ jongeren die we niet in beeld hebben en geen onderwijs volgen. Zij zijn ook bij Leerplicht niet altijd in beeld. Om deze kinderen eerder en beter te bereiken, hebben we meer inzet nodig van professionals.

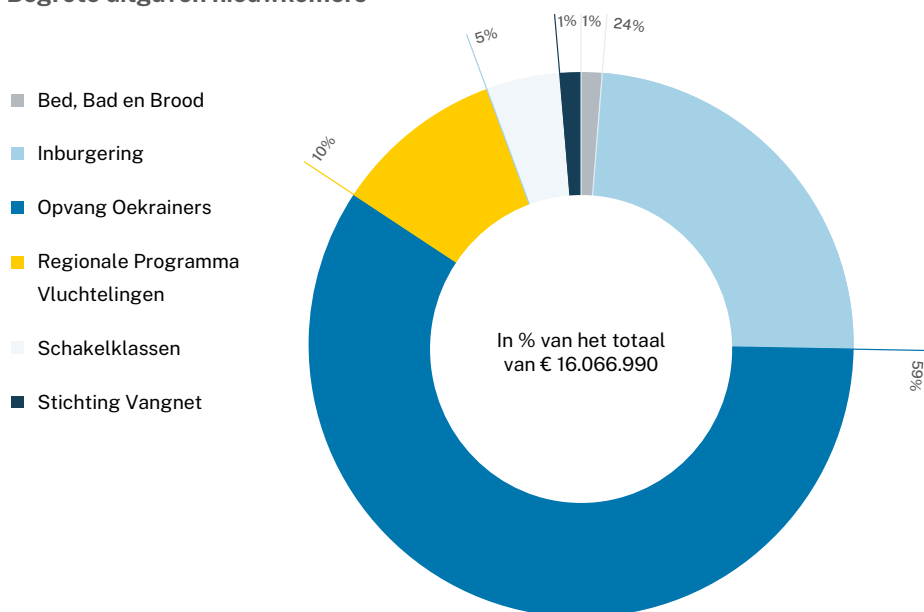
Financieel overzicht

Hieronder beschrijven we wat we nu begroot hebben en wat we nodig hebben aan extra middelen op basis van het voorstel voor de extra inzet. Tot slot geven we een overzicht van preventieve mentale programma's naar aanleiding van de motie van de raad.

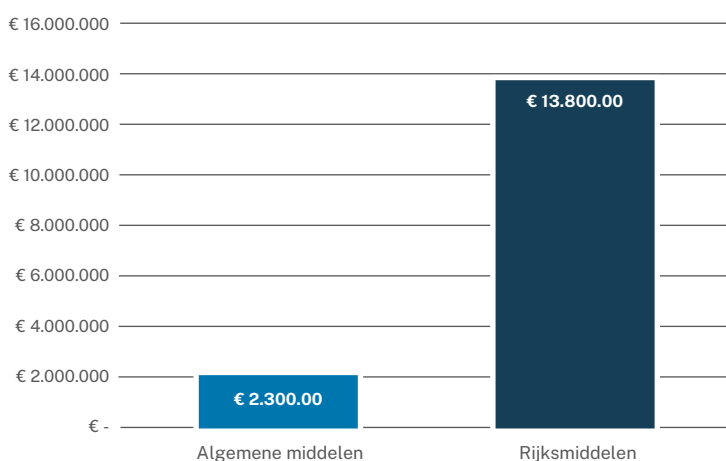
Huidige begroting (2026)

De huidige begroting zoals ook opgenomen in de visie, is gelijk aan die van 2025. Na 2026 loopt een aantal belangrijke subsidies af, zoals voor Bed, Bad en Brood en Stichting Vangnet. Om de visie uitvoerbaar te houden, is het nodig om de huidige middelen (structureel) beschikbaar te houden vanaf 2027.

Begrote uitgaven nieuwkomers

Totaal begrote inkomsten 2026

Benodigde middelen voor extra inzet

Hieronder volgt een schema met benodigde middelen voor extra inzet. Dit zijn indicatieve cijfers en vragen nadere uitwerking samen met de uitvoeringspartners. De raad zal hierover nog een besluit moeten nemen. Belangrijk hierbij is dat er onderscheid is tussen eenmalige (incidentele) middelen, die uiteindelijk structureel kunnen worden gemaakt als blijkt dat het succesvol is en een vervolg wenselijk is. Voor een aantal voorzieningen (BBB en Stichting Vangnet) willen we de middelen structureel beschikbaar stellen. Deze voorzieningen zijn noodzakelijk voor het realiseren van de visie en al jaren bewezen succesvol in de gemeente Deventer. Bovendien dragen zij bij aan het voorkomen van hoge maatschappelijke en financiële kosten als deze voorzieningen er niet zouden zijn.

Pijler	Onderdeel	Kosten (€)	Structurele/ incidentele middelen (S/I)
■ 1. Humane opvang	Locatieverkenning/ haalbaarheidsonderzoek voor structurele opvanglocatie voor andere doelgroepen.	250.000	I
	Overeenkomst met COA, gemeente, politie en omwonenden.	20.000	I
	Structurele middelen voor Bed, Bad, Brood	200.000	S
	Opvangvoorziening BBB voor vrouwen	70.000	S
■ 2. Iedereen telt en doet mee	Inzet (Konnected, DOK) op bemiddeling en begeleiding van asielzoekers naar werk, bijv. met inzet van arbeidsmarktcoaches.	100.000	I
	Structurele middelen voor Stichting Vangnet in begeleiding, participatie/ activatie en taal.	250.000	S
	Inzet op culturele competenties in het welzijns- en jeugd(net)werk om kinderen en ouder beter te bereiken en begeleiden naar activiteiten en voorzieningen.	50.000	I
■ 3. Taal als basis	Extra inzet op (alleenstaande) minderjarige vluchtelingen die dreigen uit te vallen, o.a. met werk-leertrajecten.	100.000	I
	Meer doen met het arbeidspotentieel anderstaligen door inzet op (vak)taalonderwijs.	50.000	I
	Signaleren en begeleiden van kinderen die uit het (onderwijs) systeem vallen.	50.000	I
Totaal		1.140.000	520.000 (S) 620.000 (I)

Preventieve mentale programma's

Op basis van de motie 'Oog voor mentale gezondheid' is geprobeerd om een zo goed mogelijk overzicht te geven van preventieve mentale programma's waar vluchtelingen toegang toe hebben. Een aantal van deze programma's worden door het Rijk gefinancierd en via andere partijen aangeboden (o.a. COA, ISK). Andere programma's worden aangeboden vanuit gemeentelijke subsidies, zoals de maatjesprojecten van Stichting Present, Vriendendiensten en Buddy to Buddy. Soms vallen de activiteiten onder een brede subsidie of ze zijn voor alle inwoners toegankelijk. Het is daarbij niet direct te achterhalen hoeveel vluchtelingen worden bereikt.

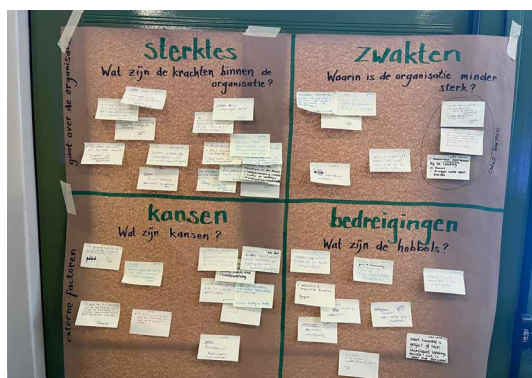
In het verleden zijn ook programma's opgezet voor specifieke groepen vluchtelingen die naar Nederland zijn gevlucht, zoals voor Syrische vluchtelingen. Het COA en KonnecteD boden voor hen het programma Mind Spring aan dat uitgaat van een homogene groep en inzet van sleutelpersonen met dezelfde culturele achtergrond. Niet altijd zijn financiën de beperking, maar is het ook organisatorisch lastig om een homogene groep bij elkaar te brengen en de begeleiding te organiseren. Voor het COA en Vluchtelingenwerk geldt wel dat de bezuinigingen beperkend zijn voor het aanbod. Het is lastig om in te schatten waar nu lacunes zitten; in het algemene aanbod (voor brede doelgroep) wordt vaak niet bijgehouden of er vluchtelingen worden bereikt.

In onderstaand schema zijn de preventieve mentale programma's inzichtelijk gemaakt.

Naam (aanbod)	Doelgroep	Organisatie	Financiering
Cocktail maatjesproject	Vluchtelingen met lhbtqi achtergrond	COC	Gemeente
Ecosystemen Mentale Gezondheid (GEM)	Alle inwoners	GGZ/ huisartsen/	
Stichting Vriendendiensten	Gemeente		
GGD-voorlichting (over gezondheid, seksualiteit en opvoeding)	Vluchtelingen	GGD/ COA	Rijk/ gemeente
Groeikruimels	Jonge vluchtelingen (t/m 12 jaar)	COA	Rijk
Impacter/ Maatschappelijke Diensttijd (MDT)	Jonge vluchtelingen (12 – 19 jaar)	ISK	Rijk
Jongerencafé	Jonge vluchtelingen	Stichting Vriendendiensten	Gemeente
Maatjesprojecten	Brede doelgroep (o.a. vluchtelingen)	Buddy to buddy, Rechten, stichting Vriendendiensten	Gemeente
Match & Connect	Statushouders	Humanitas/ stichting Present	Gemeente

Mix & Co (groepsvariant Match & Co)	Statushouders	Stichting Present	Gemeente
Meedoen & Kleurrijk	Vluchtelingen	Deventer Doet i.s.m. vrijwilligersorganisaties	Gemeente
Mind Power (via ISK)	Jonge vluchtelingen (15 – 19 jaar)	Vluchtelingenwerk/ ISK	Rijk
Mind Us	Jonge vluchtelingen	COA/ Sport City	Rijk/ particulier
Project life style change	Alle inwoners	Stichting Wijk voor Elkaar i.s.m. partners	Gemeente
Psychomotorische therapeuten op het COA	Asielzoekers/ statushouders	COA	Rijk
Raster – School & Omgeving (kind/ jongerenwerk)	Jonge vluchtelingen	ISK	Rijk/ gemeente
Spees – School & Omgeving (jongerenwerk)	Jonge vluchtelingen/ studenten	Aventus	Rijk/ ISK
The Mall – School & Omgeving (relatiegericht jongerenwerk/ talentontw.)	Jonge vluchtelingen (10-25 jaar)	ISK	Rijk/ gemeente

HET VERHAAL VAN VLUCHTELINGEN IN DEVENTER

BIJeenkomst 08-01-2026
DEVENTER, EEN VEILIGE HAVEN

Colofon

Inhoud: Programma Meedoen

Vormgeving: Vakgroep Communicatie

© Gemeente Deventer, 2026.

Alle rechten voorbehouden.